

KONCEPCE ROZVOJE STŘEDNÍ ŠKOLY LODNÍ DOPRAVY A TECHNICKÝCH ŘEMESEL, DĚČÍN VI, příspěvkové organizace Ústeckého kraje

2015 - 2020

Zpracovalo: vedení školy ve spolupráci s kolektivem pedagogických pracovníků a sociálními partnery.

Předkládá: Mgr. Bc. Jana Férová, ředitelka školy

V Děčíně dne: 5. ledna 2015

Úvod

Koncepce rozvoje Střední školy lodní dopravy a technických řemesel, Děčín VI, příspěvkové organizace 2015-2020 (dále jen Koncepce rozvoje 2015-2020) vznikla na základě Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2012-16. Její struktura vychází z ustanovení § 2 vyhlášky MŠMT č.15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Při tvorbě Koncepce rozvoje 2015-2020 vycházelo vedení školy také ze statistických, demografických a ekonomických dat charakterizujících Ústecký kraj a především okres Děčín, dále pak z analýz stavu a vývoje trhu práce v našem regionu, především v těch oblastech, které pokrývají naše obory vzdělávání a samozřejmě ze stanovisek a analýz předmětových komisí pro jednotlivé obory vzdělávání.

Cílem Koncepce rozvoje 2015-2020 je další rozvoj školy ve stabilizovanou a moderní vzdělávací instituci, jejíž činnost bude plně v souladu s potřebami Ústeckého kraje a okresu Děčín, jako jeho nedílné součásti.

Strategické plánování ve vztahu k řídicím orgánům

Strategické plánování je nezbytný proces, ve kterém jsou dány do souladu stanovené dlouhodobé cíle a poslání školy s ohledem na její možnosti. Přitom je přihlíženo ke stále se měnícímu prostředí, ve kterém škola funguje. Tento proces je rozdělen do několika fází. V první řadě je provedena analýza stavu obyvatel v Ústeckém kraji a její predikce do roku 2020, vnitřního prostředí školy s přihlédnutím na poslání a možnosti školy a jsou stanoveny dlouhodobé i krátkodobé cíle. Při určování rozvoje se vychází ze základních cílů vzdělávacích programů naší školy a potřeby jednotlivých řemesel na trhu práce.

Ze strategických dokumentů MŠMT je jasná snaha o výraznou podporu technického vzdělávání do budoucích let, což pro naši dlouhodobou strategii je velmi pozitivní fakt.

I ze strany Ústeckého kraje jako zřizovatele školy byla zavedena tzv. motivační stipendia pro žáky vybraných učebních oborů, což vede ke stabilizaci podílu učňovského školství. Za optimální se jeví podíl učňovského školství na úrovni cca 30 % z celkového počtu přijímaných žáků do 1. ročníku z celkového počtu žáků na středních školách.

V současné době škola svou velikostí, naplněností a oborovou skladbou odpovídá ekonomicky dobře fungující organizaci a kromě optimálního počtu žáků (to je dáno propadem demografické křivky v posledních letech) splňuje podmínky pro zařazení do páteřní sítě škol v Ústeckém kraji. Zaměření školy ve tříletých strojírenských učebních oborech typu H (Strojní mechanik, Nástrojař, Obráběč kovů) má exkluzivitu v jižní části děčínského okresu. Nejbližší zařízení se stejnou strukturou výuky strojírenských oborů je ve Varnsdorfu a v Teplicích. Pro obor Lodník je škola jedinečná nejen v ČR, ale v celém východním bloku EU. Studují zde proto i zahraniční žáci (Slovensko). Obory typu H zaměřené na stavebnictví (Zedník, Instalatér, Klempíř – stavební výroba, Pokrývač) jsou dlouhodobě intenzivně požadovány trhem práce a tato poptávka je bohužel zatím stále nenaplněna. Nejbližší zařízení podobného typu je v Ústí nad Labem – Krásném Březně.

Škola je zároveň i speciálním školským zařízením, jehož některé obory vzdělávání (Stravovací a ubytovací služby, Malířské a natěračské práce, Pečovatelství, Zednické práce, Klempířské práce ve stavebnictví, Strojní práce) a jejich vzdělávací programy jsou přizpůsobeny potřebám žáků ze základních a speciálních základních škol i žákům s dokončenou povinnou školní docházkou v nižších ročnících ZŠ. Je to jediná škola v jižní části okresu Děčín s obory vzdělávání typu E, soustředěnými na jednom místě. Škola poskytuje v těchto tříletých oborech střední vzdělání s výučním listem pro žáky, kteří splnili povinnou školní docházku. Nejbližší podobné zařízení (pouze v omezeném rozsahu) je ve Šluknově a ve Varnsdorfu. Nachází tu uplatnění celá řada žáků, pro které je studium tříletého oboru vzdělávání s výučním listem typu H nadlimitní, obvykle předčasně ze střední školy odcházejí a končí pak se základním vzděláním na úřadu práce.

Škola dále nabízí dvouleté denní nástavbové studium v oboru Podnikání, zakončené maturitní zkouškou, pro všechny absolventy tříletých učebních oborů s výučním listem typu H. Existuje zde tedy vertikální i horizontální prostupnost jednotlivých oborů tak, aby byly zohledněny vzdělávací potřeby širokého spektra žáků, včetně těch speciálních a také jejich nabídka není duplicitní.

Maturitní obor vzdělávání 23-45-L /01 Mechanik seřizovač s profilací na NC a CNC obráběcí stroje a CAD/CAM systémy je obor nesmírně žádaný trhem práce u nás i v sousedním Německu. Bohužel zájem vycházejících žáků o tento obor tomu rozhodně neodpovídá.

Lze tedy konstatovat, že většina oborů vzdělávání vyučovaných na této střední škole jsou obory trhem práce velmi žádané a tudíž perspektivní. V případě, že se bude nadále dařit propojit odbornou praxi žáků stavebních oborů s podnikatelskou sférou do té míry, do jaké se to dosud podařilo u strojírenských oborů (všichni žáci třetích ročníků absolvují veškerý odborný výcvik ve firmách, které jsou přímo sociálními partnery školy), je více méně zajištěno, že všichni absolventi najdou bez problému uplatnění na trhu práce a nezařadí se po ukončení vzdělávání do evidence úřadu práce. A to je nesmírně pozitivní fakt.

Vývoj a predikce stavu počtu obyvatel ve věku 15+ do roku 2050

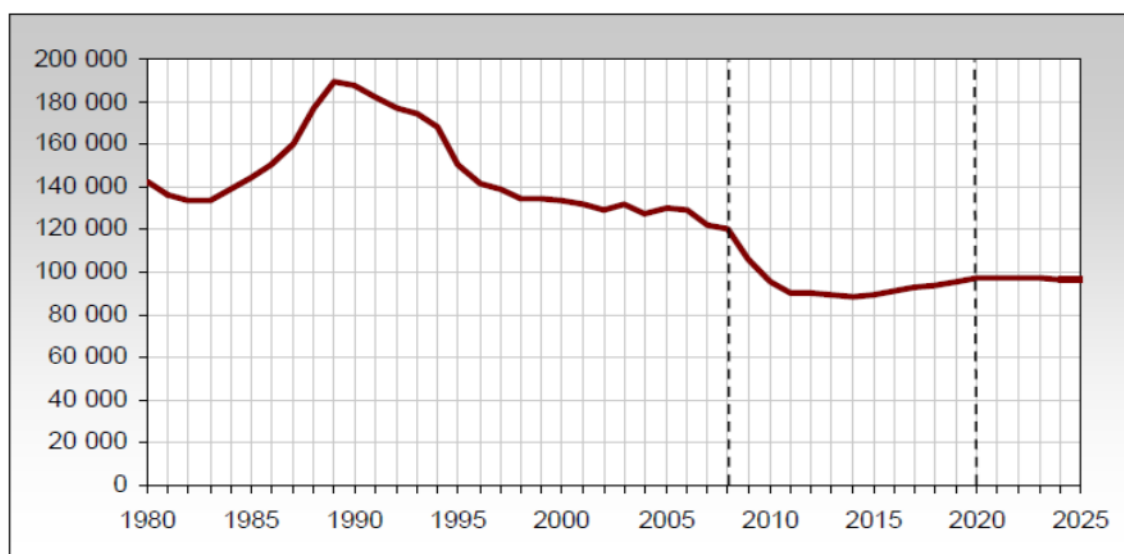
Projekce předpokládá, že Ústecký kraj bude mít v roce 2050 o desetinu méně obyvatel než dnes, ale zůstane pátým nejlidnatějším krajem České republiky. Bude nepřetržitě vzrůstat počet obyvatel ve věku 65 a více let a jejich podíl na celkové populaci kraje vzroste ze současných necelých 16 % na téměř třetinu v roce 2050.

Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050 navazuje na Projekci obyvatelstva České republiky do roku 2100 (dostupná na: <http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/4020-13>), vydanou v červenci 2013. Stejně jako v celorepublikové je prahem projekce krajů demografická struktura obyvatelstva k 1. 1. 2013 (podle pohlaví a jednotek věku), která navazuje na výsledky sčítání lidu, domů a bytů 2011. Na rozdíl od předchozích krajských projekcí byla tentokrát zahrnuta také migrace, jejíž vliv na vývoj obyvatelstva není zanedbatelný.

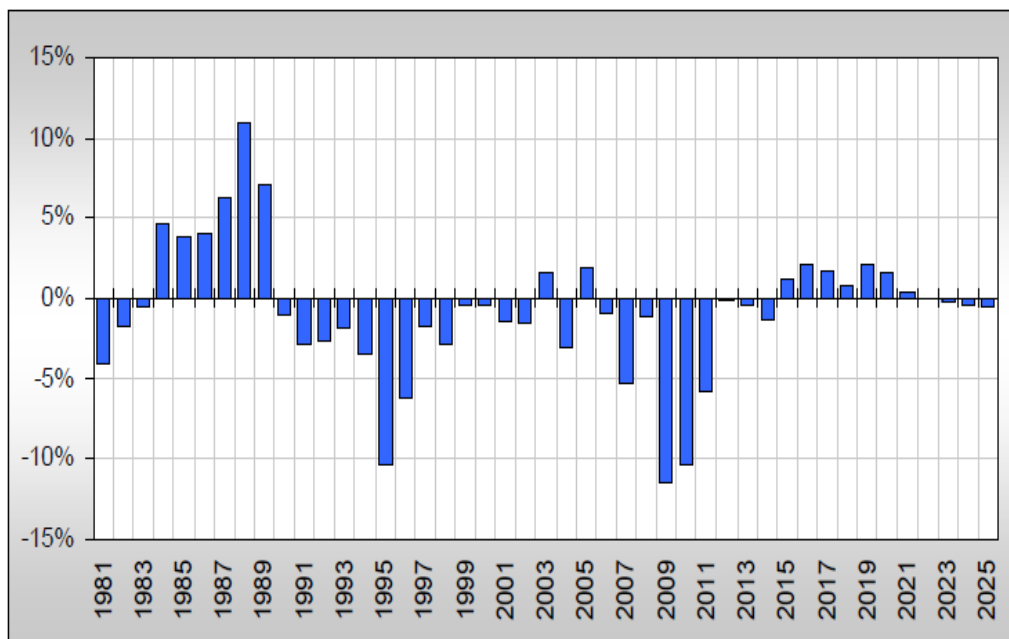
Ve věkové struktuře obyvatel Ústeckého kraje dojde do roku 2050 k následujícím změnám:

- o 30 % (39 000) **poklesne počet dětí ve věku 0 - 14 let** a zastoupení dětského obyvatelstva se sníží z 16 % v roce 2013 na 13 % v roce 2050. Podle odhadu se počet dětí ve věku 0 - 14 let v následujících dvou letech nepatrně zvýší na 129 000., ale následně bude postupně klesat až na 90 000. Zastoupení dětské složky obyvatelstva je v současnosti druhé nejvyšší mezi kraji a do roku 2050 by mělo být páté nejnižší.
- **počet obyvatel ve věku 15 – 64 let bude po celou dobu postupně klesat** ze současných 569 000 na 400 000, tj. o 30 %. Zastoupení produktivní složky obyvatelstva na celkovém počtu obyvatel kraje se sníží z 69 % v roce 2013 na 56 % v roce 2050. Pozice Ústeckého kraje v mezikrajovém porovnání v zastoupení obyvatel této věkové skupiny zůstane po celé sledované období stejná, to je třetí nejvyšší.

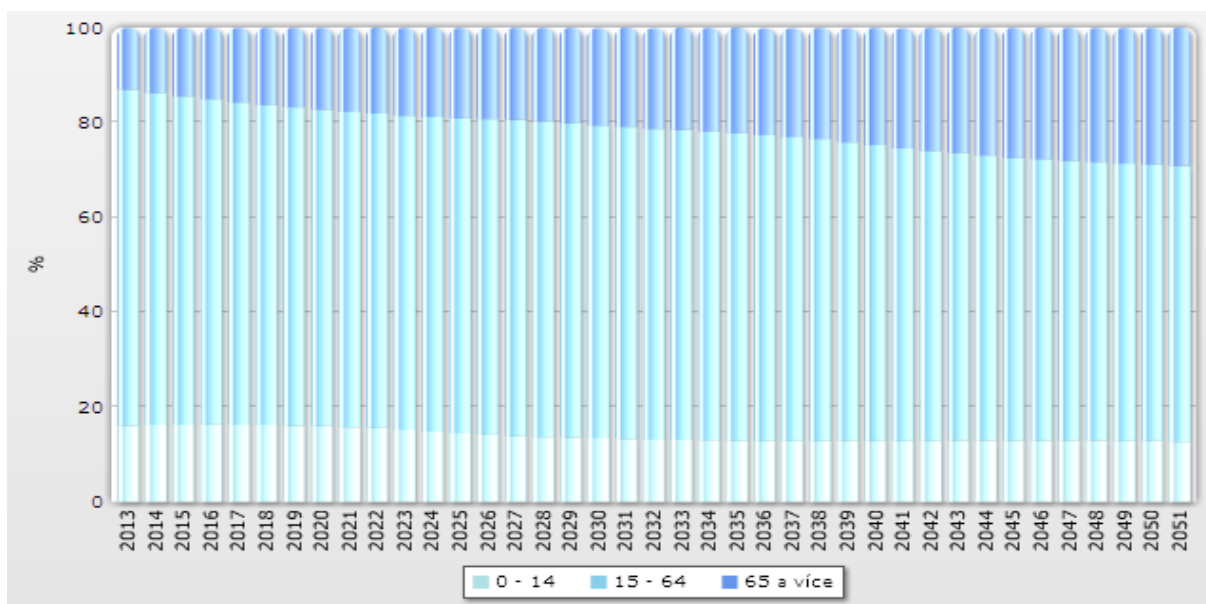
Graf č. 1: Vývoj počtu 15letých osob v ČR v letech 1980 až 2025

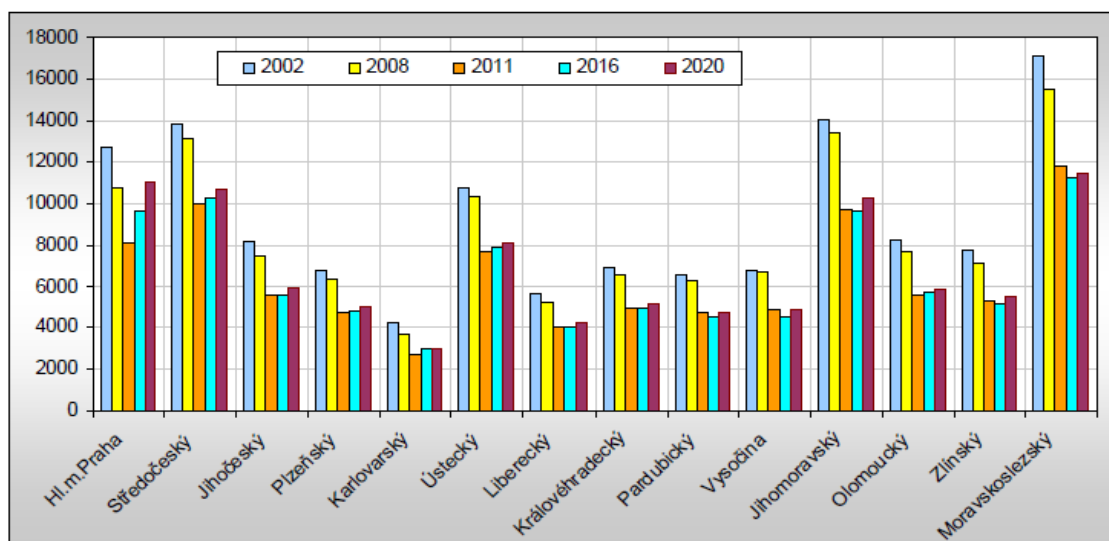
Graf č. 2: Roční relativní změny počtu 15letých osob v ČR v letech 1980 až 2025

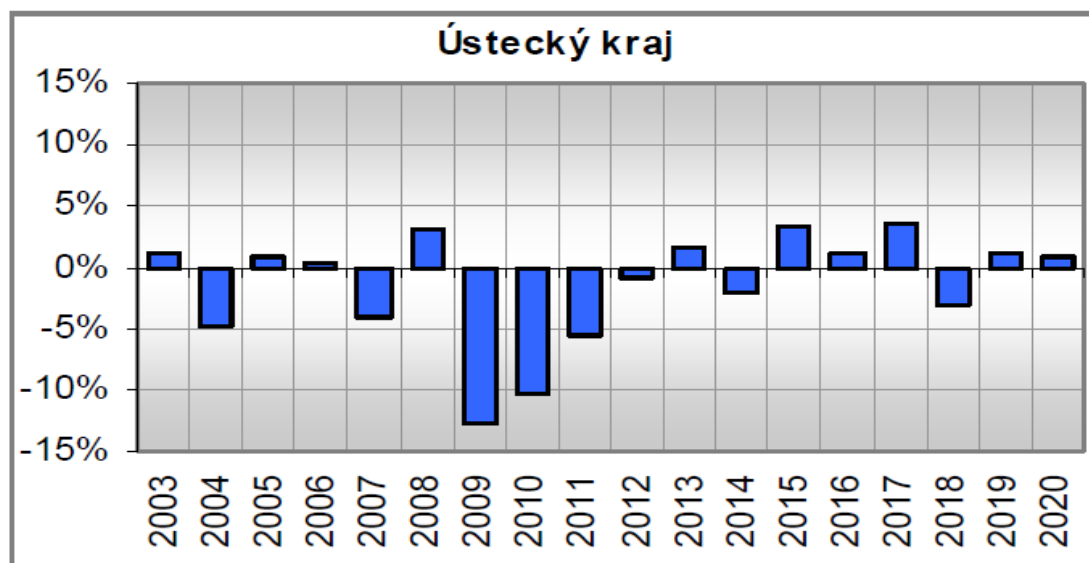
Graf č. 3: Predikce vývoje obyvatelstva Ústeckého kraje dle věkových sk. do roku 2051- muži

Graf č. 4: Počet 15letých osob podle krajů ve vybraných letech (do roku 2020)

Graf č. 5: Roční relativní změny v počtu patnáctiletých osob v Ústeckém kraji do roku 2020

Z výše uvedených grafů vyplývá, že po mírném nárůstu žáků v letech 2013 – 2015 nastává opět pozvolný pokles počtu žáků přicházejících na střední školy (všeobecně). Abychom mohli konkurovat ostatním středním školám se stejným typem vzdělávacích programů, je potřeba neustále zvyšovat atraktivitu oborů, úroveň vzdělávání ověřovat v soutěžích a ve spolupráci se zaměstnavatelskou sférou, a tím neustále zvyšovat i prestiž naší školy.

Charakteristika poptávky po studiu

Děčínský okres hraje v ekonomickém rozvoji Ústeckého kraje významnou úlohu. Zároveň však dlouhodobě patří k nejhorším krajům v České republice díky obrovskému počtu nezaměstnaných lidí, kteří dosáhli pouze základního vzdělání. Zejména v těch skupinách oborů, které jsou v poslední době poptávány zaměstnavateli jako nedostatkové (tedy oborech vzdělání s výučním listem), se situace vyvíjí rozdílně. Zatímco žáků v oborech strojírenských je v kraji počet poměrně stabilní, v oborech elektrotechnických a stavebních jejich počet klesá. Podrobná statistická analýza vývoje situace ve školství a na trhu, zejména s ohledem na počty žáků a zájem o jednotlivé typy středního vzdělávání ve vztahu ke konkrétním typům škol a lokalit ukazuje **potřebu vytváření tzv. polyfunkčních škol**. Tedy škol nabízejících obory vzdělávání pro všechny typy zájemců, od oborů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, přes obory zakončené závěrečnou zkouškou s výučním listem a obory maturitní a to ve všech formách studia.

Oblast strojírenství:

Ta má tradičně silné postavení v průmyslové výrobě a její význam se neustále prohlubuje. Dominantní roli v zaměstnanosti drží podniky s více jak 50 zaměstnanci, ale trend malého a středního podnikání je dnes rovněž velmi příznivý. Mezi nejvýznamnější potencionální zaměstnavatele absolventů strojírenských oborů obecně v regionu patří beze sporu firmy Chart Ferox, Constellium, Karned Tools a Wefa Bohemia. Škola ale spolupracuje velmi intenzivně s cca 30 zaměstnavateli, např. Hoerbiger Žandov, Sauer Žandov, WICO B.G.M., Kovo Děčín, DENAS, Kovo Savčuk, Power-Cast Ortmann, Monosh, Daymoon apod. Naše škola je pro tyto podniky zásobárnou mladých a perspektivních absolventů. Valná většina současných zaměstnanců těchto regionálních strojírenských firem prošla právě naší školou a je jasné, že tento trend bude pokračovat i v budoucnu. Vznikla celá řada firem velkého i středního podnikání, která našla své místo na trhu a požaduje kvalifikované zaměstnance, vyučené právě ve strojírenských oborech s výučním listem. Tato poptávka neustále stoupá a kvalifikovaní lidé bohužel stále nejsou. Naproti tomu statistiky úřadů práce ukazují, že uplatnění absolventů některých maturitních oborů středních škol na trhu práce je velmi problematické. Tento dříve okrajový problém se už dávno stal problémem obecným a velmi vážným. Svědčí o tom zájem sdělovacích prostředků, ale i změna postoje MŠMT, krajů a hlavně intenzivní zájem jednotlivých zaměstnavatelů a hospodářské komory. A také neustále se rozvíjející snaha o finanční stabilizaci, případně sponzorování žáků. Stanoviska podniků, s nimiž škola dlouhodobě spolupracuje, naznačují, že dávno vznikla jakási společenská objednávka po kvalifikovaných pracovnících dělnických profesí, kterou se bohužel stále nedaří uspokojit. Velmi příznivá je také skutečnost, že roste zájem o strojírenské obory ze strany dívek a také zaměstnavatelé si absolventek technických oborů velmi cení.

Oblast lodní dopravy:

Co se tohoto odvětví týká, zájem o absolventy oboru 23-65-H/02 Lodník ze strany českých i zahraničních podnikatelských subjektů je značný. České plavební firmy spolupracují intenzivně se školou už velmi dlouhou dobu (ČSPL a.s., EVD Praha) a v současnosti se k nim přidává i celá řada zahraničních rejdářů (TOS Rotterdam, Sontrans apod.), kteří mají zájem v tomto trendu pokračovat a

v příštích letech školu podporovat. Lodní doprava bude bezesporu v budoucnosti v našem státě významnou logistickou variantou stejně tak, jako je tomu ve vyspělých evropských zemích.

Oblast stavebnictví:

Segment stavebnictví je jedním ze základních pilířů národního hospodářství. Představuje tak významný podíl na tvorbě HDP tvořeného v rámci sektorových ekonomik v tuzemsku. Pro přímé ovlivnění a postupné zlepšování sektorové ekonomiky v segmentu stavebnictví je zapotřebí dlouhodobě umožňovat kvalitní vzdělávání. To spočívá především na úrovni sekundárního stupně vzdělávání resp. rozvoji oborů vzdělávání s výučním listem založených na úzkém propojení teoretické výuky s praxí.

Pro výše uvedenou vzdělávací strategii bude nutné zabezpečit a zohlednit požadavky zaměstnavatelských subjektů na budoucího absolventa určeného pro odborný směr ve stavebnictví a současně tak zabezpečit vzdělávací požadavky kladené na teoretickou a praktickou přípravu těchto budoucích absolventů dle NSP a NSK. Stěžejním oborem vzdělávání pro tento stavební směr se tak jeví např. obor Zedník, který je v současnosti více směřován do oblasti moderních stavebních objektů a materiálů. Samotný tuzemský trh určuje postupné předpoklady pro následnou inovaci a postupnou modernizaci výše uvedeného oboru. Největším hybatelem se tak stává především regionální stavební trh. Zde jsou především zastoupeny profesní organizace, které se přímo podílejí na koncepci vzdělávání a přípravy budoucích absolventů v oblasti stavebnictví. Ve stavebnictví je pořád ještě citelně znát negativní dopad globální ekonomické recese, nicméně poptávka po kvalitních vyučených řemeslnících pomalu ale jistě stoupá. I v tomto odvětví se rozbíhá finanční stabilizace a sponzorování ze strany větších podnikatelských subjektů. Ale ty bez pomoci státu vzniklou situaci rozhodně nezmění.

Oblast služeb:

Vzhledem k tomu, že pro oblast služeb škola otevírá pouze tříleté obory středního vzdělávání typu E, zakončené výučním listem, tedy méně náročné obory, nachází tu uplatnění celá řada žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Takto získají střední vzdělání a jejich uplatnění na trhu práce pak je pravděpodobnější.

Cíle z hlediska dlouhodobého rozvoje školy

- **Budovat a dále neustále vylepšovat ekonomicky dobře fungující a optimálně naplněnou školu (cca 700 - 800 žáků)**

V areálu na Dělnické ulici už škola nemá moc možností, jak využít stávající prostory lépe. Pro případné rozšíření trvá možnost zvednout prostory nad posilovnou ještě o jedno patro a propojit je s hlavní budovou. Na tuto akci byl vypracován projekt již v minulosti. Vystala totiž potřeba dalších prostor pro kabinety, odborné učebny, sklady pomůcek, sklady učebnic, knihovnu apod.). Vedení školy se také bude snažit o rekonstrukci posilovny a přilehlých prostor pro výuku TV a mimoškolní činnost. Je třeba také zrekonstruovat prostory bývalé kuchyně a jídelny, které by byly využity ke stravování žáků i zaměstnanců školy (výdejna jídel a jídelna) ve spolupráci s odborným výcvikem žáků ve školních kuchyních.

Na dvoře u hlavní budovy školy byl také demolicí starého internátu uvolněn prostor pro případnou výstavbu nové moderní státní svářecí školy, která by výrazně přispěla k větší atraktivnosti učebních oborů, umožnila rekvalifikace nezaměstnaných pro úřad práce a pružně reagovala na potřeby trhu práce. Nebo případně menší tělocvičny. Vzhledem k aktuálnímu nedostatku finančních prostředků zvažuje vedení školy vybudovat zde prozatím hřiště na volejbal, basketbal a další činnosti, které by usnadňovalo výuku TV a umožnilo sportovní vyžití i pro ubytované žáky na domově mládeže.

V areálu odloučeného pracoviště v Křešicích je velkou bolístkou uzavřený domov mládeže (skleník), který je mimo provoz díky vysoké energetické náročnosti. Je sice vypracován energetický audit, ale finanční náročnost celkové rekonstrukce předpokládá spíše odstranění nevyhovující budovy a na jejích základech postavení nové. Tam by pak mohli být přestěhováni ubytovaní žáci z domova mládeže na Krásnostudenecké ulici i internátu na Benešovské ulici a uvolněné objekty by se mohly odprodat. Vzhledem k tomu, že součástí školy jsou i stavební obory, stojí za zvážení možnost takové stavby alespoň částečně svépomocí. Rizikem je však v takovém případě nízký počet žáků a jejich velmi časté absence, což by mohlo negativně ovlivnit plnění stanovených termínů a tím i celou stavbu ohrozit.

Dále je nutné postupné sjednocení designu jednotlivých tříd, chodeb a především vstupních prostor budov v Křešicích, aby se viditelně zlepšilo prostředí, které působí na veřejnost okamžitě po vstupu do školy. Vedení školy také plánuje instalovat v obou budovách jednotný informační systém školy s uplatněním stejné vizuální identity jako v informačních materiálech a na webových stránkách.

- **Udržovat naplněnost školy tím, že spektrum oborů bude pružně reagovat na požadavky trhu práce v děčínském regionu.**

Objem a struktura vzdělávací nabídky musí být orientována na uplatnitelnost absolventů na trhu práce. Zejména u oborů vzdělávání s výučním listem a oborů se speciálním zaměřením je potřeba trvale vyhodnocovat vývoj pracovního trhu a důsledně je vázat na poptávku. Ze strany podniků a firem je poptávka po kvalitních absolventech velmi silná a to nejen u nás, ale i v sousedním Sasku. Rodiče přesto mnohdy paradoxně volí pro dítě cestu studia oboru, který je pro ně atraktivní, přestože známky ze ZŠ rozhodně nesvědčí o studijním typu. Jestliže je ale systém financování ve školství nastaven tak, že objem finančních prostředků, který škola dostane, je přímo úměrný počtu žáků, musí být hledán obor nejen potřebný, ale také dostatečně atraktivní. Takovým oborem je již výše zmiňovaný maturitní obor vzdělávání **23-45-L /01 Mechanik seřizovač s profilací na NC a CNC obráběcí stroje a CAD / CAM systémy.**

Zároveň je nutné jako následný krok po optimalizaci sítě škol provést i **optimalizaci sítě oborů.** Už dnes je každý obor vzdělávání, který není aktivní tři roky automaticky MŠMT rušen, ale to nemusí vždycky znamenat, že není potřebný. Mám na mysli především ty obory, které sice jsou naplněné, ale uplatnitelnost jejich absolventů v praxi je pro nulovou poptávku trhu práce mizivá. MŠMT i zřizovatel by měly mít možnost srovnávat kvalitu vzdělávání a především jeho soulad s požadavky trhu práce. Na maturitní obory vzdělávání by také neměly odcházet děti, pro které je toto studium z různých důvodů nadlimitní a je více než jisté, že je nedokončí. Ztrácejí zbytečně jeden rok, někdy bohužel i více. To je ale otázka smysluplné koncepce českého školství, která nebude podléhat politickým vlivům, a která nám v posledních letech opravdu citelně chybí.

- **Zvyšovat postupně úroveň poskytnutého vzdělání ve všech vyučovaných oborech a tím zvýšit šance absolventů uplatnit se na trhu práce.**

Naši absolventi se musí umět na trhu práce prodat a to předpokládá celou řadu dovedností, kterým se musí bezpodmínečně naučit. Alespoň ti, co mají zájem a především ti se speciálními vzdělávacími potřebami. Doba přeje připraveným, a proto se musíme snažit našim žákům, kteří od nás odcházejí do pracovního procesu, poskytnout dostatek informací a prostoru, aby se toto všechno naučili a na trhu práce se dostatečně orientovali. Zatím nové školní vzdělávací programy sice zohledňují jakýsi úvod do světa práce ve svých průřezových tématech, ale i tady vidím ještě velké rezervy v možnostech školy. Všichni víme, že právě čerství absolventi středních škol tvoří velkou část nezaměstnaných v našem státě. Proč tomu tak je a jak tento nepříznivý stav změnit? To je úkol především pro příslušná ministerstva, nicméně i škola může výrazně přispět ke zlepšení současné nedobré situace. Především tím, že naučí své žáky sebedůvěře a sebe reprezentaci v rámci jejich možností. Naučí je uspořádat si myšlenky i materiály o sobě, naučí je dále prezentovat své dovednosti a také o nich mluvit. Jsem totiž přesvědčená, že dnešní zaměstnavatelé nejvíce dají na osobní setkání s žadatelem o práci a vlastní úsudek. Za naprosto nezbytné považují zkvalitnění výuky cizích jazyků. Velkým problémem však je

úroveň znalostí, se kterou k nám žáci přicházejí ze základních škol. Je nejen velmi špatná, ale neustále se bohužel zhoršuje. Naši učitelé tak začínají výuku jazyka (i některých dalších předmětů) od nuly a doplují tak práci učitele základní školy. A to rozhodně není dobře.

- **Významně prohlubovat spolupráci se zaměstnavateli v našem regionu, především formou zařazování posledních ročníků vyučovaných oborů vzdělání na provozní praxi do jejich dílen a provozů.**

Jedině tak si firma připraví budoucího zaměstnance podle svých potřeb a bude-li kvalitní, zaměstná ho i po získání výučního listu. Tento trend zahájila naše škola již před mnoha lety, takže si trůfám tvrdit, že ve srovnání s jinými školami v regionu máme poměrně velký náskok. Také na partnerské škole v SRN se od kolegů dovídáme, že jejich žáky na školu posílá firma, nikoliv rodiče (duální systém učňovského školství). Sleduje je po celou dobu jejich studia a patřičně je také motivuje a hodnotí. Jsem přesvědčená, že je to velice prozíravé. Není pak tak těžké získat od takové firmy jakoukoliv pomoc a podporu a žáci vědí, že studium a kvalitní práce = zaměstnání. Je mi však zároveň jasné, že jde především o privátní firmy a vyjednat přijatelné podmínky pro žáky vyžaduje v současné době znalost prostředí, umění taktizovat a především intenzivně se zaměstnavateli jako sociálními partnery školy komunikovat.

Velmi zásadní změnou byl pro naši školu také vznik **Místního centra celoživotního učení**. Proto jsme se zapojili do projektů UNIV 2 KRAJE a UNIV 3 a postupně vytváříme vzdělávací programy pro dospělé ve spolupráci se sociálními partnery (úřad práce, OHK) a spolupracujícími zaměstnavateli. Škola již také získala 14 akreditací pro jednotlivé dílčí kvalifikace 5 svých oborů vzdělávání v rámci Národní soustavy kvalifikací (www.narodnikvalifikace.cz) a stala se tak **autorizovanou osobou pro další vzdělávání dospělých**. Jedná se nejen o spolupráci s úřadem práce při rekvalifikačních kurzech, ale také o možnost dosažení kvalifikace i bez absolvování vzdělávání, nebo na základě účasti ve vzdělávacím programu zakončeném autorizovanou zkouškou. Kvalifikovaný projektový a vzdělávací tým pedagogických pracovníků je proškolený pro práci s dospělými a umí pro ně vytvářet modulové vzdělávací programy. Chce touto cestou přispět ke zvýšení účasti obyvatel na dalším vzdělávání. Po ukončení školy se totiž dále vzdělává pouze menší část obyvatel ČR a to v už při rychlých ekonomických i společenských změnách globalizovaného světa nestačí. Jde tedy o provázání Národní soustavy kvalifikací a Národní soustavy povolání prostřednictvím tvorby vzdělávacích programů, modulů a studijních opor (zejména v e-learningové formě) směřujících k získání dílčích kvalifikací.

Jde o následující úplné (UK) a jejich dílčí (DK) kvalifikace:

UK Instalatér (36-52-H/01, úroveň 3)

- DK Montér vnitřního rozvodu vody a kanalizace (36-003-H, úroveň 3)
- DK Topenář (36-004-H, úroveň 3)
- DK Montér vnitřního rozvodu plynu a zařízení (36-005-H, úroveň 3)

ÚK Zedník (36-67-H/01, úroveň 3)

- DK Zedník (36-020-H, úroveň 3)
- DK Zhotovitel zateplovacích systémů (36-022-H, úroveň 3)

ÚK Strojní mechanik (23-51-H/01, úroveň 3)

- DK Opravář strojů a zařízení (23-001-H, úroveň 3)
- DK Montér ocelových konstrukcí (23-002-H, úroveň 3)
- DK Zámečnick (23-003-H, úroveň 3)
- DK Dělník ve strojírenské výrobě (23-007-E, úroveň 2)

ÚK Obráběč kovů (23-56-H/01, úroveň 3)

- DK Soustružení kovových materiálů (23-022-H, úroveň 3)
- DK Frézování kovových materiálů (23-023-H, úroveň 3)
- DK Broušení kovových materiálů (23-024-H, úroveň 3)
- DK Vrtání kovových materiálů (23-025-H, úroveň 3)
- DK Obsluha CNC obráběcích strojů (23-026-H, úroveň 3) – podmíněno vybudováním učebny se simulátory v rámci projektu Rozvoj technického vzdělání na Děčínsku

Součástí Místního centra celoživotního učení při škole bude v budoucnu i **středisko pro problémovou mládež**. Škola intenzivně spolupracuje s magistrátem města Děčín a sociálními partnery v rámci již založeného a fungujícího sdružení s názvem „Lokální partnerství“, jehož hlavním cílem je koordinovat působení na občany se sociálním vyloučením. Jsme připraveni získat další finanční prostředky z ESF v rámci jednotlivých výzev OP VVV 2015 díky vlastním projektům školy tak, jako tomu bylo v minulém období.

- **Provést reorganizaci odborného výcviku a neustále zlepšovat materiálně technické podmínky školy.**

Odborný výcvik strojírenských oborů probíhá v současné době v odborných dílnách v jednosměnném provozu. Každý žák má své pracoviště, vybavené vlastním nářadím. Vybavení nářadím a nástroji je na velmi dobré technické úrovni. Díky projektům „Rozvoj technického vzdělávání na Děčínsku“ s registračním číslem CZ.1.07/1.1.34/01.0017 – OP VK (škola příjemcem dotace) a „Přírodovědné a technické vzdělávání Ústeckého kraje“ s registračním číslem CZ.1.07/1.1.00/44.0005 - OP VK (škola partnerem příjemce dotace) bylo pořízeno vybavení pro 4 dílny (zámečnu, obrobnu, zednickou a instalátorskou) a především 2 univerzálními hrotovými soustruhy Colchester – Harrison M300 a 10 univerzálními hrotovými soustruhy Colchester – Harrison M300 s digitálním odměřováním polohy NEWALL, které významně přispějí k modernizaci odborného výcviku. Dále škola vlastní tři NC stroje EMCO MAYER a CNC hrotový soustruh HARISON Alpha 330S.

Rozhodli jsme se strategicky pro soustavné posilování a rozšiřování stávající spolupráce se strojírenskými průmyslovými podniky v našem regionu, protože dlouhodobý nedostatek

finančních prostředků a neschopnost českého školství pružně reagovat na příliv moderních technologií jí ani jinou rozumnou možnost nedává. V letech 2015-20 je plánována modernizace dalších dílen pořízením frézek, vrtaček a dalších strojů, nezbytných pro modernizaci výuky. V některých případech je prozatím počítáno s generálními opravami stávajících strojů. V budoucnu je také třeba zlepšit zázemí pro žáky na dílnách, jako je rozšíření dívčí šatny, doplnění šatních skříněk a postupné vymalování dílenských prostor. Pokud to prostorové podmínky dovolí, bylo by žádoucí zřídit kvalitní učebnu pro OV v obrobně. V neposlední řadě se zaměříme i na lepší vybavenost dílen novým nářadím, měřicí technikou a dostatečné zásobení OV potřebným materiálem. Teoretická výuka probíhá v současnosti pomocí moderních digitálních učebních materiálů a prostřednictvím dataprojektorů a notebooků pro každého učitele. V tomto trendu chceme pokračovat i v rámci odborného výcviku.

V samém závěru uplynulého období byl vyřešen největší problém školy - uvedení plovoucích dílen (školní loď DL 2) pro **obor 23-65-H/02Lodník** do provozu. Díky vstřícnosti a pochopení Ústeckého kraje jako zřizovatele a zlepšeného hospodářského výsledku školy za rok 2013 se podařilo shromáždit potřebné finanční prostředky pro 1. etapu rekonstrukce. Pak bude mít loď schválení Českého lodního a průmyslového registru a budeme ji moci využívat bez omezení. Tento obor je jedinečný obor v republice a naše škola jediná v bývalém východním bloku, kterou ostatní státy EU uznávají a chtějí s ní nadále spolupracovat. Každý školní rok otvíráme minimálně dvě třídy tohoto oboru. Vzhledem ke své jedinečnosti si tento obor vzdělávání bezesporu zasluhuje patřičnou pozornost. Naši absolventi nestojí ve frontách na úřadech práce a jsou doma i za hranicemi vysoce ceněni. Přitom jejich podmínky ke vzdělávání se absolutně nedají srovnat s podmínkami evropských škol.

Je třeba pokračovat v intenzivní spolupráci s partnerskou školou Berufsbildende Schule Schönebeck v SRN a zachovávat členství v mezinárodní organizaci EDINNA (řádným členem jsme od 1. 9. 2010) pod vedením holandské školy Maritieme Academie v Harlingenu, jejímž cílem je sjednocení obsahu i podmínek vzdělávání lodních oborů na všech školách v rámci EU. I tady vidím velké možnosti, jak dosáhnout v blízké době na evropské peníze.

Podpora technického **vzdělávání v segmentu stavebnictví** není možná bez spolupráce se zaměstnavateli a profesními komorami, čímž se zajistí zvyšování kvality vzdělávání a jeho přizpůsobování zájmům české ekonomiky orientované na stavební průmysl. Celkové pojetí výuky by mělo reagovat na měnící se požadavky trhu práce. Odborné vzdělávání bude realizováno odbornými předměty a předmětem Odborný výcvik, ve kterém si žáci ověří své teoretické znalosti. Bude se více respektovat provázanost a aplikace odborných předmětů na konkrétní úkol z praxe a její propojení s reálným životem. Důraz bude kladen na úzkou spolupráci školy s partnerskými firmami ve stavebnictví. Část odborného výcviku bude realizována v dílnách naší školy a část bude realizována na pracovištích partnerských firem, či přímo na zakázkách v rámci produktivní práce žáků. Vedle odborného vzdělávání bude kladen důraz také na rozvoj kompetencí sociálních, k podnikání a finanční gramotnosti. Současně musíme pracovat na propojení teorie s praxí, kde zvýšíme počet odborných

exkurzí na reálných stavbách, prezentací stavebních materiálů přímo od výrobců, soutěží zaměřených na odborné kompetence, návštěv stavebních veletrhů s celostátní působností apod. Nesmíme ani zapomínat na neustále rozšiřování odborné kvalifikace učitelů.

To samé platí i pro všechny **obory vzdělávání s výučním listem typu E**. Není účelem poskytnout těmto dětem střední vzdělání ve „skleníkovém prostředí“ školy, ale naopak je co nejvíce přiblížit reálnému životu a naučit je pracovní proces s ohledem na jejich možnosti co nejlépe zvládat za asistence školy. Tvrdit, že to prostě nejde a ani se o to nepokusit považují za výmluvu. Neméně důležitou skutečností pak může být výrazná motivace žáků díky příjmu za produktivní práci, vypláceného přímo firmou, nikoliv prostřednictvím školy. Vedení počítá ve svých investičních záměrech také se zateplením a výměnou oken na hlavní budově areálu v Křešicích a postupnou renovací jednotlivých učeben včetně výměny výškově nastavitelného nábytku, která již započala. Jestli to finanční prostředky dovolí, hodláme renovovat dvě třídy ročně. Díky vlastnímu projektu školy Peníze EU středním školám jsou i zde všechny učebny vybaveny dataprojektorem, plátnem a všichni učitelé teoretického vyučování notebookem. Zásadním problémem ale je aktuální nedostatek žáků v těchto oborech a jejich vysoká fluktuace, která se neustále zhoršuje. Tyto děti nastoupí do školy, velmi brzy začínají s absencí a mnoho jich končí vzdělávání ve střední škole předčasně pro své naprosto nedostatečné morálně volní vlastnosti. V průměru to je 45 žáků ročně za posledních 5 let. Toto ale škola sama o sobě samozřejmě bez pomoci státu změnit nemůže.

- **Trvale sledovat kvalitu práce učitelů a ovlivňovat její růst. Zvyšovat aktivní podíl pracovníků školy na jejím řízení a dosáhnout jejich osobní vnitřní zainteresovanosti na trvalém zkvalitňování práce školy.**

Vedení školy vždy podporovalo trend celoživotního vzdělávání. Pro uplatnění a růst člověka v dnešní společnosti je nezbytné. Budeme se i nadále snažit o maximální propojení školy s reálnou praxí. Nová legislativa jasně nastavila požadavek plné kvalifikovanosti učitelů již od 1. ledna 2015. Je třeba se v mezích možností vždy snažit ocenit ty, kteří si svoji plnou kvalifikaci budou prohlubovat či rozšiřovat. Škola je institucí nejen informativní, ale také formativní. Činnost všech pedagogických pracovníků je nejdůležitějším pilířem její kvalitní práce. Vedení školy je připraveno naslouchat konstruktivní kritice, pokud bude mít smysl a bude znamenat posun školy dopředu. Odcházející pracovníky bychom chtěli, nahrazovat mladšími lidmi. Jsou tvárnější, kreativnější a připraveni na změny. Při správném vedení a motivaci jsou pak při práci s mládeží k nezaplacení, protože se tolik nebrání i mimoškolním aktivitám a mají mnohdy mnohem vstřícnější přístup. To se týká jak teoretické, tak také praktické výuky a samozřejmě i výchovy na domovech mládeže. Každý pracovní kolektiv by měl být vyvážený. Mladší na jedné straně sice získávají zkušenosti od starších, ale na druhé straně jim mohou poskytnout trošku jiný pohled na práci učitele, protože jsou mnohdy schopni dostat se ke svým žákům mnohem blíže. Jsou ale samozřejmě výjimky, které potvrzují pravidlo. Považuji za nutné, aby vyšší příjem přinášela všem zaměstnancům trvale kvalitní práce a nikoliv pouze dosažení určité věkové hranice. Škola má nastavený systém hodnocení pedagogických pracovníků, který je pro vyplácení nadtarifních složek platu rozhodující. Odměny nejsou a nadále nebudou vypláceny plošně, ale vždy na základě

osobního výkazu aktivit nad rámec povinností u každého zaměstnance a také návrhu přímých nadřízených, tedy vedoucích jednotlivých úseků.

- **V kontrolní činnosti usilovat o co nejobektivnější hodnocení výsledků výchovy a vzdělávání, zjišťovat výraznější rozdíly v práci jednotlivců a odstraňovat je.**

Postavit kvalitní a efektivní pedagogický tým, schopný pružně reagovat na jakékoliv změny v systému a zohledňovat potřeby trhu práce, je skutečně dlouhodobá záležitost, na které musejí zapracovat všichni. Vedení školy bude i nadále určitě s osobností každého učitele pracovat. Důležitá je systematičnost, individuální přístup a velká míra diskrétnosti. Během kontrolní činnosti jsme kromě pozitivních skutečností zaznamenali i celou řadu nedostatků. Působí často množství naprosto zbytečných konfliktů, kterým lze úspěšně předcházet. Rozhodně nehodláme „snižovat laťku“ kvality vzdělávání v jednotlivých oborech, i když to bude znamenat snížení počtu žáků ve třídě a přestup žáka do jednoduššího oboru.

- **Výrazně prohloubit součinnost školy a rodiny žáka. Usilovat o soulad a partnerství ve výchovném působení a tak včas a intenzivně předcházet touto cestou všem sociálně patologickým jevům.**

Vstoupíte do školy nebo do třídy a okamžitě na vás začíná působit její prostředí. Může vás zaujmout, potěšit, povzbudit nebo také okamžitě otrávit. Hovoříte s lidmi a cítíte se bezpečně nebo nejistě. Máte chuť s nimi pobýt nebo rychle odejít pryč. Jste-li učitel či žák, působí na vás školní klima každý den. Je jednou z hlavních příčin, proč děti i dospělí chodí do školy rádi nebo neradi. Školní klima působí na žáky, učitele, další zaměstnance, rodiče, vlastně na každého, kdo do školy vstoupí. A všechny tyto osoby se také více či méně podílejí na jeho vytváření. Těžiště školního klimatu leží nepochybně v oblasti mezilidských vztahů.

Vztah školy a rodičů nebo zákonných zástupců je vztah na našich školách asi nejproblematičtější. Na tomto typu školy je to jednak proto, že sami rodiče patří mnohdy do sociálně slabších vrstev společnosti, jejich vzdělání bývá nižší a někteří přímo patří k problémové skupině obyvatelstva. Mnoho dětí vyrůstá v neúplných rodinách a složitých materiálních i sociálních podmínkách. A hlavně, rodiče ve škole nevidí svého partnera, ale přímo protivníka. Spolupráce s nimi je pak omezena pouze na rodičovské schůzky, kde ve valné většině našich škol sedí rodiče v lavicích jako žáci a učitel od katedry informuje o kvalitách třídy. Téměř všichni z nás to zažili nebo právě zažívají a přiznejme si, že dobrý pocit to není. Často si skutečně připadáme jako ty děti, obzvláště tehdy, když informace o naší ratolesti není zrovna pozitivní. To je samozřejmě všechno špatně, ale co s tím? Osvědčil se jednoduchý model netradičně pojaté třídní schůzky (lavice jsou uspořádány do kruhu, je nabídnuta káva nebo čaj a učitel sedí mezi rodiči a diskutuje s nimi o problémech třídy bez mentorování), který někteří učitelé již využívají. Musíme rodiče prostě přesvědčit, že nejsou protivníci, ale partneři, zainteresovaní na velmi složitém a dlouhodobém úkolu - výchově a vzdělání jejich dítěte. A jestliže si

škola skutečně za touto filosofií stojí a to rodiče velmi brzy zjistí, je vyhráno a potom se nebojí zavolat, přijít a poradit se. Problémem zůstává, že ti nejpotřebnější na rodičovské schůzky zpravidla nechodí. Na jednání do školy se ale díky problémům svého dítěte dostavit někdy musí a pak je zase jen na nás, jak dokážeme eliminovat na minimum to nepříjemné a nahradit je vstřícným přístupem, věcností, radou jak z dané situace ven a ochotou pomoci. Mnohdy se to ale nepodaří a předčasné odchody žáků v průběhu studia vidíme jako jeden z nejvážnějších současných problémů středního odborného školství, který dosud žádná zainteresovaná instituce v našem státě neřeší.

Dobrou tradicí se na naší škole stalo také to, že se ředitelka i výchovný poradce postupně představí při prvních třídních schůzkách rodičům ve všech třídách prvního ročníku a seznámí se tak s nimi osobně ještě dříve, než jakékoliv problémy vůbec nastanou.

- **Respektovat osobnost žáka, posilovat jeho zdravé sebevědomí a korigovat nezdravé, podporovat jeho tvořivé samostatné myšlení. Utvářet a posilovat v žácích pozitivní přístup k lidem a světu.**

Specifikem učitelské profese je osobnost žáka či studenta. Interakce mezi učitelem a žákem zdaleka není jen o předávání vědomostí, ale rovněž o vzájemném potvrzování nebo znehodnocování obou osobností a jejich kvalit. Své svěřence proto hodnotíme podle toho, jak nám dovolí realizovat naše profesní ambice. Bez ohledu na to, jestli si to jako pedagogové uvědomujeme nebo ne, každý žák a student nás denně konfrontuje s našimi profesionálními a osobními hranicemi a ne všichni učitelé to zvládají dobře. Velcí nepřátelé dobrých interpersonálních vztahů mezi učitelem a žákem jsou především:

1. **strach** - brání dětem podat optimální výkon,
2. **nuda** - to je nepřítel číslo jedna. Mnoho problémů by bez ní vůbec nenastalo (a to se netýká jen školy),
3. **nervozita a podrážděnost** - vede k vyhocení konfliktů, jež by jinak ani nevznikly.

Velmi důležitou interní právní normou, která upravuje chod školy a určuje pravidla pro chování a jednání žáků (ve vymezených oblastech i rodičů a zákonných zástupců) je **školní řád** a také **klasifikační řád** jako jeho nedílná součást. Pokrývá všechny důležité oblasti v činnosti školy. Má významnou úlohu ve výchově žáků k občanství, ovlivňuje přístup učitelů k výchově a jeho formulace by měly zakládat demokratické vztahy, to znamená, že by v něm měly být zakotveny nejen povinnosti, ale také práva. Kromě práv žáků a jejich zákonných zástupců ale vymezuje jasně i práva pedagogických pracovníků, především jejich právo na slušné jednání a klid na práci. Je to jeden z nejdůležitějších dokumentů a při správné formulaci pomáhá velice výrazně omezit konfliktní situace na škole. Žák je podle školního řádu přímo zodpovědný za své studijní výsledky a chování. Žáci střední školy i jejich rodiče či zákonní zástupci by měli být se školním řádem seznámeni prokazatelně proti podpisu hned na samém začátku studia, a to velice podrobně a důkladně. Měl by být neustále

dostupný na webových stránkách školy, v každé třídě a pedagogický sbor v čele s ředitelem by měl vyžadovat jeho dodržování velice důsledně a hlavně jednotně.

A ještě jedna věc stojí za pozornost. Vzhledem k neustále se zvyšujícímu výskytu a zneužívání omamných psychotropních látek mezi středoškolskou mládeží je dobré získat hned na počátku školního roku „**generální souhlas rodičů s činností výchovného poradce**“. Jeho součástí je také souhlas s testováním na přítomnost drog u jejich dítěte v případě potřeby až do doby jeho zletilosti. Daří se to tehdy, když na základě anonymního dotazníkového šetření v každé třídě (provede na počátku školního roku osobně metodik prevence) rodiče z výsledků zjistí, že to je skutečně problém přímo ve třídě jejich dítěte. Metodik prevence (nejlépe spolu s ředitelem školy) je hned na prvních rodičovských schůzkách vhodnou formou s konkrétní situací ve třídě seznámí a po zodpovězení případných dotazů je o tento souhlas požádá. Velice výrazně to zjednodušuje postup školy při zadržení drog či přistižení žáka pod jejich vlivem. Školní řád pak dále jasně řeší následný postup a příslušné sankce.

- **Zajišťovat účinnou individuální péči o žáky s jakýmkoliv problémem a dosáhnout ve škole otevřené klidné atmosféry, jakéhosi „psychologického bezpečí“, budovaného na partnerských vztazích mezi učiteli a žáky, na vzájemné toleranci, úctě a pocitu odpovědnosti.**

Centrem pozornosti zde je především žák s jakýmkoliv problémem, který není schopen sám řešit a který mu komplikuje pobyt na střední škole, snižuje jeho výkon a negativně ovlivňuje jeho prožívání. Bohužel ale žádný z nás nemá svůj problém „napsaný na čele“ a mnohdy o něm nechce vůbec mluvit. Upozorňují na něj indicie, kterých si musí někdo nejprve všimnout a pak ještě přijít na to, co je jejich příčinou. Každý žák je jiný. Některý je poslušný, aktivní a chápavý, jiný rozumný, slušný, ale líný a další je třeba „noční můrou“ každého učitele. Kolik žáků učíme, tolik pocitů k nim máme. Z některých jsme veselí a šťastní, z jiných smutní či naštvaní. K některým cítíme dokonce několik emocí najednou a leckterý středoškolský učitel potvrdí, že většina dospívajících je přibližně stejně často milá, jako je otravná až nesnesitelná. Téměř v každé třídě však existuje jedinec nebo skupina dětí, které pro své blízké i vzdálenější okolí představují mimořádnou odbornou i lidskou výzvu. Společným jmenovatelem těchto „obtížných“ či těžce zvladatelných chlapců a dívek je vysoká intenzita vyvolaných pocitů, které mají většinou negativní charakter. Nejedna z nás v blízkosti některých dětí a dospívajících cítí intenzivní příjemné i nepříjemné pocity ve smyslu pozitivní náklonnosti, lásky a nenávisti, smutku i nezvladatelného vzteku, hlubokého soucitu nebo třeba lítosti. Silné pocity vůči konkrétním žákům a studentům jsou neklamnými známkami toho, že se nám navzdory pokusům zmutovat naši profesi na pouhou metodu ekonomického předávání kvanta vědomostí, podařilo zůstat citícím, citlivým a zranitelným člověkem. Při připuštění si těchto pocitů je pedagogická profese nejenom bohatší, ale i mnohem náročnější.

- **Neustále vylepšovat prostředí školy, aby bylo čisté, upravené a na pohled zajímavé. Aby odráželo život školy jako celku.**

Hlavní budova školy na Dělnické ulici již prošla postupnou rekonstrukcí a je plně v souladu s platnou legislativou. Nadstandardně splňuje i bezbariérový přístup. Je zateplená, s kvalitní střechou, plastovými okny a výkonnou moderní kotelnou. Ve třídách i kabinetech jsou plovoucí podlahy a nový nábytek. V ostatních budovách byla také instalována plastová okna a opravena střecha. **Domov mládeže v Želenicích** je sice v plném souladu s platnými hygienickými předpisy, ale nutná je výměna střešní krytiny, dále pak zateplení pláště budovy a výměna oken.

Velký problém představovala v uplynulém období **školní dílenská loď DL2**. Financování 1. etapy její rekonstrukce je díky zřizovateli zajištěno, projekty hotové a v 2. polovině ledna 2015 bude spuštěno výběrové řízení na dodavatele prací. Dokončeny musejí být nejpozději do konce hlavních prázdnin, tedy do konce srpna 2015. Naše školní loď nás už stála hodně práce, pro vedení školy a všechny učitele oboru vzdělávání. Loďník je to „srdeční záležitost“, a proto jsme velmi rádi, že zřizovatel naše prosby vyslyšel a pomohl. Na rozdíl od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Ostatní objekty v Křešicích i na Benešovské ulici vyžadují zvýšenou potřebu oprav a údržby. U hlavní budovy sice byla opravena střecha a vyměněna střešní krytina, ale jsou nutné ještě výměna oken a zateplení pláště budovy. V nejbližší době dojde i k výměně střešní krytiny na tělocvičně. Vybavení nábytkem ve všech objektech se postupně obnovuje dle aktuálních možností školy. Vedení školy již započalo s plánovanou obnovou cca 2 tříd ročně novým nastavitelným nábytkem spolu s výmalbou a položením nové podlahové krytiny.

- **Systematicky a důsledně působit proti zneužívání návykových látek ve škole i mimo ni, proti vandalismu, záškoláctví, násilí, rasové nenávisti i xenofobii i všem ostatním sociálně-patologickým jevům**

Tady je naprosto bezpodmínečně nutná spolupráce všech zaměstnanců školy. Podle Minimálního preventivního programu (dále jen MPP) lze poznat dobrou a špatnou školu. Při tvorbě MPP je především třeba se zamyslet nad tím, jaký problém má pomoci řešit. Je tím problémem našich mladistvých kouření, alkohol, zneužívání drog, promiskuita, kriminalita apod. nebo je to pouze následek jejich života v citovém zanedbání, v nudě, s velice nízkým sebehodnocením, nepochopením ze strany dospělých, kteří na ně jednoduše nemají čas, v nedostatku finančních prostředků rodin na zaplacení zájmových kroužků apod. Naše společnost zůstává našim dospívajícím dětem skutečně hodně dlužná. Na prvním místě stojí materiální hodnoty, úspěch a výkon. Prostřednictvím médií, všudypřítomné reklamy i spotřebního způsobu života v nich často vytváří představu, že život má být pouze hezký, radostný, plnohodnotný, bezproblémový. Ale k životu přece patří i nepříjemné emoce. Patří k němu smutek, samota, nepochopení, fyzická i duševní bolest, neúspěch. V životě je vždy něco za něco a na nich je právo volby. Musí se ale také naučit nést plnou odpovědnost za svá rozhodnutí.

Prvním krokem při tvorbě MPP pro naši školu je vždy stanovení několika hlavních zásad, které zaručují jeho kvalitu a jsou předpokladem pro jeho účinnost. Program musí být doslova „ušit na míru“ pro naši školu, vyplývá z její konkrétní situace a jeho autoři (metodici prevence a výchovní poradci) ji musejí dokonale znát (složení žáků, které negativní jevy se na škole konkrétně vyskytují, jak jsou četné apod.).

- má-li být program účinný, musí být postaven dlouhodobě, nejlépe na celé jedno studijní období (3 a 4 roky),
- musí působit na žáky soustavně a intenzivně, to znamená, že dochází k propojení výuky a mimoškolních aktivit a program tak prochází napříč školou,
- MPP zahrnuje co největší počet žáků, ale musí být zároveň diferencovaný pro různé skupiny (např. kuřáci x nekuřáci) i pro různá zjištění (např. 42 % žáků kouří marihuanu),
- musí splňovat požadavek jednotného působení na žáky, ale i jejich rodiče ze strany všech zainteresovaných pracovníků školy. S koncepcí školy se musí všichni ztotožnit, aby měla práce vůbec smysl,
- program musí splňovat zásadu dobrovolnosti. Nabídka akcí a aktivit by měla být dostatečně široká, aby si každý, jak žáci, tak pedagogičtí pracovníci, našel „svoji parketu“,
- MPP by měl zahrnovat, pokud je to možné i zásadu vlastních zdrojů pro práci s dětmi. Všechny aktivity provádějí lidé, kteří do školy patří, lidé z vnějšku se zapojují co nejméně. A když, tak až v určité etapě,
- musí být jasně stanovené cíle a zároveň kritéria hodnocení efektivity programu.

Největším problémem, jako i obecně ve školství, je problém finančních zdrojů. Veškeré snahy, programy, plány a jejich realizování je bohužel limitováno omezenými finančními prostředky. V této souvislosti je nutné zdůraznit, že i finanční možnosti naší školy jsou omezené. Uvažovat o výběru preventivního programu, realizovaného právníkem nebo fyzickou osobou je často mimo realitu. V převážné míře si musíme pomoci sami.

Tradicí se na škole staly také **adaptační kurzy pro první ročníky** hned v prvním zářijovém týdnu, které jsme pořádali ve spolupráci se Střední zdravotnickou školou v Děčíně a Ústavem sociální péče pro mentálně postižené na Staré Olešce. Tyto kurzy nám umožňují odhalit problémové žáky na samém počátku, korigovat jejich nedostatečné nebo naopak přemrštěné sebevědomí i závadné chování a předejít tak pozdějším problémům. Napomáhají tvorbě třídního kolektivu na úplném začátku studia a hlavně jsou velice kladně hodnoceny naprostou většinou žáků pomocí anonymních dopisů vedoucímu kurzu a známkováním jednotlivých aktivit. Strávit se svou budoucí třídou aspoň tři dny na adaptačním kurzu by měli třídní učitelé od 1. 9. 2010 považovat za svoji povinnost. Největším problémem je na jedné straně neochota rodičů tyto kurzy dětem hradit (jedná se o cca 1 000,- Kč), na druhé straně je to absolutní nezájem některých jedinců kamkoliv jet. Jestliže ale nejede celá třída,

pozbývají veškeré aktivity směřované ke stabilizaci třídního kolektivu smysl a míjejí se účinkem. To je ten důvod, proč se v posledních letech nepodařilo kurzy realizovat.

- **Veřejně informovat prostřednictvím médií o všech výraznějších úspěších školy a udržet ji tak v podvědomí občanů jako nedílnou a důležitou součást města Děčína.**

Kromě publikování a vystupování v médiích je vynikající příležitostí pro zviditelnění školy v očích veřejnosti především **účast v různých oborových soutěžích** a obsazování předních míst v regionálních a hlavně národních kolech. Vedení školy bude vždy podporovat snahu pedagogických pracovníků účastnit se se žáky smysluplných soutěží a úspěšné žáky za obsazení předních míst odměňovat. Je na pedagogických pracovnících každého oboru, jak k této aktivitě přistoupí. Úspěšní pedagogové budou i nadále za přípravu vítěze v soutěži finančně odměněni v rámci celkového hodnocení.

„Závěrem bych chtěla říci, že si hluboce vážím těch, kteří v tomto současném morálně pokřiveném, nepřehledném, mnohdy cíleně složitém a hlavně neefektivním prostředí dokáží pracovat odpovědně a svědomitě ve prospěch žáků. Tady vzniká významný prostor pro každého zaměstnance, který se chce na změně k lepšímu aktivně osobně podílet. Přijde s nápadem, zlepšením, případně i kritikou a nebude jen čekat na pokyny nadřízeného a bez ohledu na jejich smysluplnost je v rámci zachování klidu plnit. Jsem připravená se všemi i nadále komunikovat, diskutovat a radit se. Je mi také ale zároveň jasné, že komu jde o kvalitu a neformálnost v práci školy, tomu se málokdy podaří beze zbytku splnit vše, co si v koncepčních záměrech předsevzal. Ve složitém a stále proměnlivém systému, kterým bezesporu škola je, nelze dosáhnout dokonalého stavu, při kterém by již nebylo co zlepšovat. Ale je potřeba se o to neustále snažit a nutit k tomu i své okolí.“

Mgr. et Bc. Jana Férová

ředitelka školy a výchovný poradce

V Děčíně dne 15. ledna 2015

SWOT analýza školy (Dělnická) – příloha koncepce rozvoje školy 2015 – 2020

Silné stránky (Strengths)

Slabé stránky (Weaknesses)

Příležitosti (Opportunities)

Hrozby (Threats)

Lidé (učitelé, žáci, školní management, rodiče)	Úroveň strategického řízení školy vycházející z koncepce rozvoje. Neustálá snaha o zvyšování kvality ve vzdělávání. Plně kvalifikovaný pedagogický sbor pro počáteční vzdělávání a další vzdělávání v rámci NSK. Moderní multifunkční školní web. Možnost motivace žáků formou produktivní práce ve firmách. Spolupráce se zaměstnavateli. Nadstandardní spolupráce se ZŠ. Areál školy v dosahu MHD i ČD. Možnost ubytování pro žáky. Empatie a důslednost PP.	Předčasné odchody žáků během školního roku = snížení počtu pracovních míst pro PP. Vyšší průměrný věk PP. Větší výskyt soc.- pat. jevů, především kouření, kouření marihuany a konzumace alkoholu. Nedostatečné morálně volní vlastnosti některých žáků. Nízká úroveň jazykové výbavy žáků.	Sociální partnerství se zaměstnavateli – praxe ve firmách. Velká poptávka trhu práce po absolventech technických profesí. Pozitivní medializace technických oborů ze strany státu i kraje. Další úspěšné vlastní projekty ESF. Systém dalšího vzdělávání PP. Opakující se vynikající výsledky v soutěžích. Mezinárodní spolupráce – EDINNA, partnerská škola v Schönebecku, Handwerkskammer Dresden).	Předčasné odchody žáků ze středního vzdělávání (evidence ÚP) = snížení počtu pracovních míst. Další pokles populační křivky. Dlouhodobý nezájem veřejnosti o technické vzdělávání. Nepovinné přijímací zkoušky na SŠ. Zhoršující se morálně volní vlastnosti žáků, vysoká absence a jejich nezájem o studium (zanedbávající rodiny). Nedůslednost ve vztahu k žákům.
Ekonomika	Úspěšné projekty financované ESF. Zvýšení efektivity využití budov (pronájem učeben). Úspora provozních nákladů. Schopnost oprav svépomocí. Produktivní práce žáků ve firmách, práce na zakázkách. Sponzorování podnikatelskou sférou (podíl na výuce). Motivační programy zřizovatele. Dotované spojené třídy. Vlastní systém finančního ohodnocení kvalitních učitelů. Motivační program zřizovatele.	Snižující se počet žáků ve třídách během školního roku. Vysoká finanční náročnost některých oborů. Zvýšený počet pracovních úrazů vzhledem k charakteru oborů.	Schopnost žádat o finance s ESF pro vlastní projekty a administrovat je. Zapojení všech pedagogických pracovníků do těchto projektů. Vznik Centra celoživotního učení v rámci doplňkové činnosti školy. Zvýšení kvalifikace PP pro vzdělávání dospělých. Rozšíření doplňkové činnosti školy na maximální možnou úroveň. Propagace nabízených služeb v médiích. Příjmy z doplňkové činnosti.	Dlouhodobý nedostatek finančních prostředků ve školství. Neschopnost státu ošetřit nezletilé děti v evidenci ÚP. Nadále špatný sociální systém ČR. Minimální mzda téměř stejná jako sociální dávky. Stoupající ceny energií. Stoupající administrativní zátěž.
Vzdělávání	Jedinečný obor vzdělání v ČR. Snaha o soulad obsahu vzdělávání s aktuálními potřebami trhu práce. Horizontálně i vertikálně dostupná vzdělávací nabídka. Dobrá pověst školy na veřejnosti – neprodukuje absolventy do fronty na ÚP. Kvalifikovaný tým PP i pro vzdělávání dospělých (NSK). Multimedialní vybavení všech tříd. Odborná praxe žáků ve firmách. Kvalitní preventivní program a zajištění výchovného poradenství. Množství exkurzí. Vlastní posilovna. Partnerská škola v Německu.	Zvýšené nároky na organizaci času i prostor, především OV. Finančně náročné obory vzdělávání – nářadí, materiál. Víceoborové třídy.	Stabilizace kolektivu PP a mezilidských vztahů. Účast školy a dobré výsledky žáků v soutěžích. Medializace úspěchů školy. Další vzdělávání v rámci NSK – administrace kurzů a zkoušek. Přeshraniční spolupráce se SRN. Náhrada maturitní zkoušky tzv. „mistrovskou zkouškou“. Spolupráce se sociálními partnery. Vysoká kvalita vzdělávání, propojeného s trhem práce. Spolupráce se zaměstnavateli – výukové prezentace firem. Pravidelné vynikající výsledky v odborných soutěžích.	Další absence rozumné koncepce vzdělávání v ČR, která nebude podléhat politickým vlivům a bude dlouhodobá. Legislativa podporující nezájem mladých vzdělávat se a pracovat.

SWOT analýza školy (Křešice) – příloha koncepce rozvoje školy 2015 – 2020

Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)	Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
Lidé (učitelé, žáci, školní management, rodiče) Úroveň strategického řízení školy vycházející z koncepce rozvoje. Neustálá snaha o zvyšování kvality ve vzdělávání. Plně kvalifikovaný pedagogický sbor pro speciální vzdělávání. Moderní multifunkční školní web. Možnost motivace žáků formou produktivní práce na zakázkách. Spolupráce se zaměstnavateli Nadstandardní spolupráce se ZŠ a dětskými domovy. Areál školy s hřištěm, tělocvičnou a školní jídelnou v dosahu MHD. Možnost ubytování pro žáky. Empatie a důslednost PP.	Špatná pověst Křešic na veřejnosti – poslední škola, kam lze spadnout. Rychle klesající počet žáků během školního roku. Žáci většinou ze sociálně slabých rodin či vyloučených lokalit. Problémy v komunikaci s rodinami těchto žáků. Vyšší průměrný věk PP. Většina PP nemá zkušenost s projekty ESF. Větší výskyt soc.- pat. jevů.	Sociální partnerství se zaměstnavateli – praxe ve firmách. Velká poptávka trhu práce po absolventech technických profesí. Pozitivní medializace technických oborů ze strany státu i kraje. Projekty ESF zaměřené na tyto žáky. Spolupráce v rámci Lokálního partnerství v Děčíně (vyloučené lokality). Spolupráce s nízkoprahovými zařízeními (Jurta, CHSD apod.). Systém dalšího vzdělávání PP. Pozitivní prezentace speciálních oborů na veřejnosti (úspěchy).	Předčasné odchody žáků ze středního vzdělávání (evidence ÚP) = snížení počtu pracovních míst Další pokles populační křivky. Dlouhodobý nezájem veřejnosti o naše obory. Vysoká absence a nezájem žáků o studium (zanedbávající rodiny). Nepovinné přijímací zkoušky na SŠ. Zhoršující se morálně volní vlastnosti žáků v oborech typu E. Rozhádáný kolektiv zaměstnanců, který nedokáže táhnout za jeden provaz. Nedůslednost ve vztahu k žákům.
Ekonomika Úspěšné projekty financované ESF Zvýšení efektivity využití budov (pronájem tělocvičny a učeben). Úspora provozních nákladů. Schopnost oprav svépomocí. Produktivní práce žáků – prodej výrobků a služeb. Sponzorování podnikatelskou sférou (podíl na výuce). Motivační programy zřizovatele Dotované spojené třídy. Systém finančního ohodnocení kvalitních učitelů. Využití školních jídelen i pro veřejnost.	Snižující se počet žáků ve třídách. Většina žáků ze sociálně slabých rodin – nedostatek prostředků na mimoškolní aktivity. Vysoké nároky na rekonstrukce a opravy budov, dlouhodobě zanedbávaných před sloučením. Nepěkné prostředí v zastaralých objektech; starý nábytek.	Schopnost žádat o finance s ESF pro vlastní projekty a administrovat je. Zapojení všech pedagogických pracovníků do těchto projektů. Vznik Centra celoživotního učení v rámci doplňkové činnosti školy. Zvýšení kvalifikace PP pro vzdělávání dospělých. Rozšíření doplňkové činnosti školy na maximální možnou úroveň. Propagace nabízených služeb v médiích. Příjmy ze zajištění	Dlouhodobý nedostatek finančních prostředků ve školství. Neschopnost státu ošetřit nezletilé děti v evidenci ÚP. Nadále špatný sociální systém ČR. Minimální mzda téměř stejná jako sociální dávky. Klesající uplatnitelnost absolventů oborů typu E na trhu práce. Nerentabilní vzdělávání v E oborech = rozhodnutí zřizovatele rozdělit je podle příslušnosti na ostatní SŠ.
Vzdělávání Soustavná kontrola souladu obsahu vzdělávání s aktuálními potřebami zaměstnavatelů. Horizontálně i vertikálně přístupná vzdělávací nabídka. Soustředění pedagogického know how oborů E na jednom místě. Multimediální vybavení všech tříd. Odborná praxe žáků ve firmách. Kvalitní preventivní program a zajištění výchovného poradenství. Spolupráce s PPP a SPC. Množství exkurzí, kroužky.	Zvýšené nároky na organizaci času i prostor, především OV. Finančně náročné obory vzdělávání – nářadí, materiál. Velmi nízké počty žáků ve spojených třídách během roku. Prozatím omezená spolupráce se zaměstnavateli.	Stabilizace kolektivu PP a mezilidských vztahů. Účast školy a dobré výsledky žáků v soutěžích. Medializace úspěchů školy. Další vzdělávání v rámci NSK – administrace kurzů a zkoušek. Přeshraniční spolupráce se SRN. Vznik Centra pro problémovou mládež. Náhrada maturitní zkoušky tzv. „mistrovskou zkouškou“. Spolupráce se sociálními partnery.	Další absence rozumné koncepce speciálního vzdělávání v ČR, která nebude podléhat politickým vlivům a bude dlouhodobá. Nezájem zaměstnavatelů o absolventy oborů služeb typu E. Legislativa podporující nezájem mladých vzdělávat se a pracovat.

Vážení kolegové,

těžiště školního klimatu leží nepochybně v oblasti mezilidských vztahů a jeho změna je dlouhodobá záležitost, na které musíme zapracovat skutečně všichni. Už v roce 2007 jsem navrhla deset základních pravidel vnitřní kultury školy, která by měli všichni její zaměstnanci přijmout za svá a dodržovat je. V souvislosti s příchodem nových zaměstnanců v důsledku změny legislativy od 1. ledna 2015, vyvstala potřeba tato pravidla znovu připomenout a seznámit s nimi i nové kolegy.

Desatero základních pravidel vnitřní kultury školy

1. Každý z nás je reprezentantem Střední školy lodní dopravy a technických řemesel Děčín VI, příspěvkové organizace a každý z nás je také reprezentantem České republiky v zahraničí.
2. Slušnost, poctivost, pracovitost a spolehlivost – to jsou základní kameny, na nichž stavíme úspěch školy.
3. Nástupem do školy se nový zaměstnanec stává kolegou – členem týmu, ve kterém jsou všichni stejně důležití bez ohledu na zastávanou pracovní pozici.
4. Loajalita ke škole a loajalita ke kolegům jako členům týmu je bezpodmínečná. Nesmí však být samozřejmě v rozporu s platnými předpisy a dobrými mravy.
5. Veškeré vnitřní problémy se řeší uvnitř školy. Konflikty mezi zaměstnanci školy rozhodně nepatří na veřejnost, před zraky žáků jde přímo o trestuhodné porušení pravidel.
6. Ve škole není místo pro závist, lež, podvody, pomluvy a křivá obvinění. Každého z nás těší úspěch kolegy.
7. Omyl kolegovi promineme vždycky, lajdáctví jen jednou.
8. Chceme-li, aby naši žáci byli takoví, jací by podle nás měli být (samostatní, pravdomluvní, zodpovědní, aktivní), jednejme s nimi, jakoby takoví byli. Ale především – buďme jim vzorem.
9. Odpovědné naplňování povinnosti předávat znalosti a zkušenosti kolegům je předpokladem rozvoje vlastní kariéry ve škole (funkčního postupu).
10. S úsměvem jde přece všechno lépe ☺.

Mgr. Bc. Jana Férová

ředitel školy

V Děčíně dne 6. února 2015